

kun være to Arter Communer, nemlig Kjøbstad- og Landcommuner, foruden selvfølgelig Kjøbenhavn, der er særligt stillet, og dette vilde altsaa medføre en overordentlig stor Lettelse. Jeg troer imidlertid, at det just ikke vilde være saa let at følge denne Anvisning, som det ærede Medlem selv syntes at antage. Det vilde neppe være let at faae de vedkommende Communer til at finde sig i at synke ned til at blive Sognecommuner eller til at være op til at blive Kjøbstadcommuner. Jeg troer heller ikke, at Sagen vilde blive uden Vanskelighed ligeoverfor disse enkelte Communers nærmeste Naboer, som f. Ex. for Frederiksbergs Vedkommende ligeoverfor Kjøbenhavn. Jeg turde maaskee i den Anledning bringe i Erindring, hvilke ganske overordentlige Vanskeligheder det har havt at ordne Forholdet imellem Nørresundby og Aalborg.

Den ærede 1ste Landstingsmand for 2den Kreds (Bjerring) gik i Grunden ganske den modsatte Vej. Han søgte nemlig at gjøre gjældende, at da de omhandlede Communer, og da navnlig den af dem, som han bedst kjendte, nemlig Frederiksberg, vare komne saa godt i Gang med at styre deres kommunale Anliggender, saa var det Synd at være ved hele Forholdet. Man skulde altsaa lade Forholdet bestaae, som det nu bestaaer, og man skulde ialtfald først spørge vedkommende Communalbestyrelser, om de ønskede, at nogen Forandring indtraadte i deres Forhold. Hvis vi vilde have fulgt denne Vej, da vi forhandlede Forslagene til Kjøbstad- og Landcommunallovene, troer jeg imidlertid med Visshed at kunne sige, at vi aldrig nogenstunde vilde være komne til Ende dermed. Det kan maaskee have sine Bekvemmeligheder for en enkelt Commune, at dens Forhold nu ere ordnede ved særlig Lov. Men jeg maa gjøre opmærksom paa, at dette er ikke det eneste Hensyn, der er at tage, og blandt Andet skal jeg erindre om, at netop den Commune, som det ærede Medlem omtalte, ikke een, men flere Gange, efterat den er bleven stillet paa den nuværende exceptionelle Maade, har stillet særlige Krav til Lovgivningsmagtens Opmærksomhed for at faae ganske enkelte, forholdsviis

meget ubetydelige Forhold i Communen ordnede. — Jeg troer derfor, at det er aldeles nødvendigt enten at følge den Vej, som jeg har anbefalet, nemlig at sammenfatte de omhandlede Communer, som hverken ere Landcommuner eller Kjøbstæder, i eet Lovforslag, eller ogsaa at følge den af den ærede 1ste Landstingsmand for 10de Kreds (Sessen) antydede Vej, nemlig at give dem Valget imellem, hvad de ville være, om de enten ville være Kjøbstæder eller Landcommuner. Det fremdeles at ville ordne disse Communers Forhold igjennem særlige Love, saaledes som det hidtil er skeet f. Ex. med Frederiksberg, Nørresundby o. s. v., troer jeg derimod ubetinget ikke vilde være rigtigt. Jeg kan forøvrigt heller ikke erkjende, at der er større Forskjellighed imellem Frederiksberg Commune paa den ene Side og de andre Handelspladse paa den anden Side, end der er imellem de større Kjøbstadcommuner og de mindste Kjøbstadcommuner; jeg troer endog saa, at Forskjellen i Birkeligheden er mindre. Og da det nu er lykkedes i forrige Samling at faae vedtaget et Lovforslag, som giver almindelige Regler for samtlige Kjøbstadcommuner, ved Siden af, at det tillige giver dem tilstrækkelig Frihed til at ordne deres Forhold efter de særlige Fordringer og Krav, der maatte være tilstede i hver især, saa kan jeg aldeles ikke erkjende, at det skulde være saa vanskeligt at omfatte de omtalte 6 Handelspladse i eet og samme Lovforslag paa en saadan Maade, at ingen af dem med Grund skal kunne klage over, at den foreslaaede Lovs Bestemmelser ville tynges for stærkt paa den eller indskrænke dens Handlefrihed formeget.

Hvad selve Navnet „Handelspladse“ angaaer, da skal jeg ganske vist ikke med stor Styrke fastholde det. Kunne ærede Medlemmer her i Salen foreslaae et bedre Navn, skal jeg med største Glæde gaae ind derpaa. Forøvrigt har dette Navn jo ikke hidtil været ubekjendt. Vi have jo saaledes en Lov af 19de April 1864, der taler om „Handels-, Lade- og Løsepladse“. Jeg veed ikke, om man finder, at den Tilføielse „Lade- og Løse-